

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 859 ²	Δ' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν 8 Ἀπριλίου 2016 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Τὸ χρέος

«Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων ἐπεδήμησε δι' ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος· καὶ σχίσας τὸ χειρόγραφον ἀκούει παρὰ πάντων οὕτως· Ἀλληλουῖα» (Ἀκάθ. Ὕμν. Χ οἰκ.)

Θὰ δώσουμε, ἀγαπητοί μου, μία ἐρμηνεία **στὸν οἶκο τοῦ ψηφίου χι'**. Ἄν σᾶς ρωτήσω, πῶς ἀρχίζει, λίγοι θ' ἀπαντήσετε. Κάποτε αὐτὰ τὰ ἐγνώριζαν ὅλοι. Σήμερα ἄλλαξε ὁ κόσμος. Ἔνα αἰσχρὸ τραγούδι νὰ πῆ ὁ σταθμός, καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ τὸ ἀποστηθίζουν· στὰ χαλίκια δίνουν προσοχή, ἀλλ' αὐτὰ τὰ ὠραῖα λόγια τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν τὰ προσέχουν. Πῶς ἀρχίζει, λοιπόν, ὁ οἶκος τοῦ γράμματος χι';

«Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων ἐπεδήμησε δι' ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος· καὶ σχίσας τὸ χειρόγραφον ἀκούει παρὰ πάντων οὕτως· Ἀλληλουῖα».

Γιὰ ποιό πράγμα ὁμιλεῖ ἐδῶ ὁ ποιητής; Ὁμιλεῖ γιὰ **χρέος**. Ποιό εἶνε τὸ χρέος αὐτό; Τὸ χρέος εἶνε δύο εἰδῶν, ὑλικὸ καὶ πνευματικὸ.

Ποιό εἶνε τὸ **ὑλικὸ χρέος**; Εἶνε χρηματικὸ συνήθως. Κάποιος ἔχει ἀνάγκη καὶ δανείζεται μὲ τὴν ὑπόσχεσι ἐντὸς ὠρισμένης προθεσμίας νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ. Καὶ ἂν εἶνε φιλότιμος, ἀνησυχεῖ μέχρις ὅτου τὸ ἀποδώσῃ. Ξέρω ἀνθρώπους ποὺ ὅσο χρωστοῦν δὲν κοιμοῦνται. Καὶ ὅταν ἐξοφλοῦν, αἰσθάνονται μεγάλη χαρά, ἐλαφρώνουν ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ χρέους.

Θυμάμαι, ἓνα χρόνο προτοῦ νὰ γίνῃ ὁ πόλεμος τοῦ '40, ὁ τότε κυβερνήτης –ἐμένα μὲ δίωξε, ἐν τούτοις πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἀξιώθηκε ἀπὸ τὴ θεία πρόνοια νὰ πῆ τὸ ΟΧΙ–, αὐτὸς λοιπόν, ποὺ εἶχε πατριωτισμὸ, τί ἔκανε; Οἱ ἀγρότες ὑπέφεραν· χρωστοῦσαν χρήματα πολλά, ἰλιγγιώδη ποσά, καὶ ἀναστέναζαν. Αὐτὸς λοιπόν –δικτατορία ἦταν, εἶχε τὴν εὐχέρεια– τοὺς τὰ χάρισε ὅλα. Ἔπεισε τὸν βασιλέα καὶ ὑπέγραψε διάταγμα ποὺ ὑπενθύμισε τὴν «σεισάχθεια» τοῦ ἀρχαίου Σόλωνος. Τότε οἱ ἀγρότες εἶχαν τόση χαρά, ὥστε ἀνέβηκαν στὰ καμπαναριὰ καὶ χτυποῦσαν καμπάνες.

Γιατί τὰ λέω αὐτά; Γιὰ νὰ σᾶς δώσω μιὰ εἰκόνα αὐτοῦ ποὺ λέει ἐδῶ. Θέλησε, λέει, ὁ Κύριος, ποὺ μπροστά του οἱ κυβερνήτες τῆς Γῆς εἶνε μιὰ σκιά, θέλησε νὰ δώσῃ χάρι. **«Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων...»**. Αὐτὸς εἶνε ὁ ἀφέντης καὶ Κύριός μας, καὶ αὐτὸς ἐξώφλησε, λέει, τὸ χρέος. Ποιό χρέος; Ὅχι τὸ ὑλικὸ ἀλλὰ **τὸ πνευματικὸ χρέος**.

Ποιό εἶνε τὸ χρέος αὐτό; Τὸ χρέος αὐτὸ στὴ Γραφῇ ὀνομάζεται **ἁμαρτία**. Αὐτό εἶνε τὸ χρέος. Ἄμαρτάνει ὁ ἄνθρωπος· ἁμαρτάνει μὲ πράξεις, μὲ τὴ γλῶσσα, μὲ τὴ σκέψι καὶ τὸ λογισμὸ πρὸ παντός. Ἄμαρτάνει μέρα, ἁμαρτάνει νύχτα. Ἄμαρτάνει στὰ βουνὰ καὶ στὰ λαγκάδια, στὰ αὐτοκίνητα, στὰ ἀεροπλάνα, στὰ διαστημόπλοια, παντοῦ. Ὅπως ἡ χελώνα φέρει μαζί της τὸ ὄστρακό της, λέει ἓνας πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, ἔτσι κ' ἐμεῖς φέρουμε πάνω μας τὴν ἁμαρτία. Ἴδου τὸ χρέος.

«Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων», λέει. Τὸ χρέος εἶνε τὰ **«ἀρχαῖα ὀφλήματα»** ἢ, ὅπως λένε οἱ ψυχολόγοι, τὸ **«ἀδαμιάιον πλέγμα»**, διότι πηγὴ του εἶνε ἡ ἁμαρτία τοῦ Ἀδάμ, στὴν ὁποία προσθέσαμε καὶ τὰ δικά μας ἁμαρτήματα. ὦ ἡ ἁμαρτία μου, ὦ ἡ ἁμαρτία σας! Τὸ σκεφθήκατε αὐτό, ἀγαπητοί μου;

Ἴδου τὸ χρέος μας. Ἄλλος ἔχει μικρότερο χρέος, ἄλλος μεγαλύτερο. Καὶ θὰ σᾶς πῶ, ὅτι **ὅσο κανεὶς ἀνεβαίνει βαθμίδες, τόσο περισσότερο χρεώνεται**. Ὅταν εἶνε μικρός, ἓνας τσοπάνος λ.χ., ἔχει λίγες ἁμαρτίες. Ἔνας δάσκαλος ὅμως, ἓνας καθηγητής; ἓνας ἱερεὺς, ἓνας ἀρχιερεὺς; ἓνας ἀξιωματοῦχος, ἓνας πρόεδρος δημοκρατίας; Τεράστιες οἱ εὐθύνες σου, Χριστιανέ. Μόνο οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες εἶχαν συναίσθησι καὶ ἔκλαιγαν ὅταν πήγαιναν στοὺς ναοὺς. Τώρα, ὅσο ἀνεβαίνει κανεὶς σὲ ἀξιώματα, τόσο πιὸ **ἀναίσθητος** εἶνε ὡς πρὸς τὸ χρέος τῶν ἁμαρτημάτων του.

Χρεώστες λοιπόν είμαστε όλοι. Και **ποιός θα έξοφλήση τὸ χρέος μας;** Μπορεῖ ἄραγε νὰ τὸ έξοφλήση ὁ ἄνθρωπος μόνος του; Δὲν εἶνε δυνατόν. Αὐτὸ διδάσκει ἡ παραβολὴ τοῦ ὀφειλέτου μυρίων ταλάντων ποὺ εἶπε ὁ Χριστὸς μας (βλ. Ματθ. 18,23-35). Τὰ μύρια τάλαντα εἶνε ἕνα μεγάλο ποσό. Τὸ ἀφεντικό του τὸν κάλεσε σὲ λογαριασμό, κι αὐτὸς δὲν εἶχε νὰ δώση τίποτα. Τὸν ἔρριξε στὶς φυλακές, ἕως ὅτου ἀποδώση καὶ τὸ τελευταῖο νόμισμα. Τότε ζήτησε τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου. Κ' ἐκεῖνος τὸν συγχώρησε, τοῦ ἔσβησε ὅλο τὸ χρέος καὶ τὸν ἔλευθέρωσε. Αὐτὸς εἰκονίζει κάθε Χριστιανό, κάθε ἄνθρωπο χρεωμένο μὲ τὶς ἁμαρτίες.

Δὲν μπορεῖ λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος μόνος του νὰ έξοφλήση τὸ χρέος αὐτό. Ὑποθέστε, ὅτι κάποιος συναισθάνεται τὶς ἁμαρτίες του, πηγαίνει στὸ Ἅγιο Ὄρος, πιάνει μιὰ καλύβα, καὶ μέσα στὰ βράχια ἐκεῖνα ζῆ ὡς καλόγερος· νηστεύει, σηκώνεται μεσάνυχτα, κρατᾶει κομποσκοῖνι, διαρκῶς προσεύχεται καὶ παρακαλεῖ. Μπορεῖ ἔτσι, μόνο μὲ τὸν ἀνθρώπινο κόπο, νὰ συγχωρηθῆ; Σᾶς λέω ὅτι, ὄχι τὰ μεγάλα ἁμαρτήματά του, ἀλλ' οὔτε ἡ πιὸ μικρὴ ἁμαρτία του δὲν συγχωρεῖται. Αὐτὸ εἶνε ἡ ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἄν μποροῦσε ὁ ἄνθρωπος νὰ σωθῆ μόνος του, δὲν θὰ ἐρχόταν ὁ Χριστὸς στὸν κόσμο. Σωζόμεστε μόνο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶνε «ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων» καὶ δίδει «*χάριν ὀφλημάτων ἀρχαίων*». Αὐτὸ κηρύττει ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος. Τί νομίζεις, ἔτσι θὰ συγχωρηθοῦν τὰ ἁμαρτήματά σου; Δὲν ἀρνούμεθα ἀσφαλῶς τὰ καλὰ ἔργα – μὴ παρεξηγηθοῦμε· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἔναρξι τῆς πνευματικῆς ζωῆς **χρειάζεται κάποια ὑπερτέρα δύνამις.**

Καὶ γι' αὐτό, λέει, «*ἐπεδήμησε*», ἦλθε. Σὰν τὸν ἀετὸ ποὺ ἀπὸ τὰ ὕψη χαμηλώνει κ' ἔρχεται καὶ κάθεται στὴ γῆ, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὰ οὐράνια ἦρθε στὴ Ναζαρέτ καὶ σαρκώθηκε ἀπὸ τὰ πάναγνα αἵματα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Γιατί «*ἐπεδήμησε*»; Τὸ λέει ἐδῶ «*Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων*» γιὰ **νὰ δώση συγχώρησι** στὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα καὶ τὰ ἄλλα προσωπικὰ ἁμαρτήματα. Καὶ μὲ τὴ διδασκαλία του, μὲ τὰ θαύματά του, μὲ τὸ παράδειγμά του, προπαντὸς ὅμως μὲ τὴ θυσία του λύτρωσε τὸν ἄνθρωπο. Ἡ θυσία του ἦταν ἀναγκαία· μόνο αὐτὴ ἐξέπλυνε τὰ ἁμαρτήματα. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ χύθηκε τὸ τίμιο αἷμα του, ὁ ἄνθρωπος ἔλευθερώθηκε ἀπὸ τὸ χρέος.

Καὶ γλώσσα ἀγγέλων νὰ εἶχα, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς συγκινήσω – τὸ καταλαβαίνω, τὸ αἰσθάνομαι πενήντα χρόνια τώρα. Εἶνε τὸ λεπτότερο

σημεῖο. Γιὰ ἄλλα συγκινούμεθα. Αὐτὴ ὅμως εἶνε ἡ θεμελιώδης ἀλήθεια· ὅτι **σωζόμεθα διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.** Πῶς ἀλλιῶς νὰ σᾶς ἐκφρασθῶ; Τί ἄλλο νὰ σᾶς ἀναφέρω;

Τελειώνω μὲ ἕνα ἀνέκδοτο, ποὺ εἶχα διαβάσει σ' ἕνα ἀρχαῖο βιβλίο. Ἔνας, λέει, εἶχε κάνει ἁμαρτήματα. Καὶ κάθησε μιὰ μέρα καὶ τὰ ἔγραψε σ' ἕνα χαρτί. Γέμισε ἕνα ὀλόκληρο τετράδιο. Πῶ πω πόσα ἁμαρτήματα ἔχεις! εἶπε στὸν ἑαυτό του. Ἔρχεται καὶ ὁ διάβολος ὡς ἄορατο πνεῦμα καὶ τοῦ λέει· Πάει πλέον, δὲν σῶζεσαι, δὲν ὑπάρχει καμμιά ἐλπίδα γιὰ σένα... Ἀπελπίστηκε. Τὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή, ἀπὸ πολὺ ψηλὰ ἔπεσε πάνω στὸ τετράδιο **μιὰ σταγόνα αἷμα.** Ἦταν τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔσταξε ἀπὸ τὸ σταυρὸ του. Τότε τὰ ἁμαρτήματα σβήστηκαν ἀμέσως ὅλα καὶ τὸ τετράδιο ἔγινε λευκό. Ὁ διάβολος ἔφυγε ἔντρομος. Ἐμφανίσθηκε ἕνας ἄγγελος, πῆρε τὸ λευκὸ τετράδιο καὶ ἔγραψε· «*Τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας*» (Α' Ἰω. 1,7· βλ. καὶ περ. «Σταυρὸς» τ. 109/1970).

Ὑπάρχει καὶ μιὰ ὠραία **εἰκόνα στὸ Ἅγιο Ὄρος**, ποὺ εἰκονίζει αὐτὸ ποὺ λέει ἐδῶ ὁ οἶκος· «*καὶ σχίσας τὸ χειρόγραφον...*». Ὁ Βυζαντινὸς ζωγράφος παρουσιάζει τὸ Χριστὸ νὰ σχίζει, νὰ κόβη καὶ νὰ πετᾶ τὰ χειρόγραφα μὲ τὰ χρέη μας. Ὁ Χριστὸς ἔσβησε τὰ ἁμαρτήματά μας σχίζοντας τὸ χειρόγραφό τους· τὸ πῆρε καὶ τὸ κατακομμάτισε.

* * *

Σᾶς φαίνονται παράξενα αὐτά, ἀγαπητοί μου; **Μπορεῖτε λοιπὸν νὰ τὰ αἰσθανθῆτε κ' ἐσεῖς;** ὄχι πλέον ὡς ὄραμα, ἀλλ' ὡς πραγματικότητα. Πῶς;

Πρῶτα - πρῶτα ἂς ἀποκτήσουμε **εὐαισθησία** γιὰ τὰ πνευματικὰ χρέη, ποὺ ὅλοι μας μικροὶ καὶ μεγάλοι ἔχουμε καὶ ποὺ εἶνε γραμμένα στὸ βιβλίο τῆς ζωῆς.

Καὶ κατόπιν **σπεύσε νὰ έξοφλήσης** τὸ χρέος σου, οἴσοσδήποτε καὶ νὰ εἶσαι. Ἔρχονται οἱ ἄγιες ἡμέρες. Πήγαινε στὴν ἱερὰ ἐξομολόγησι μπροστὰ σὲ πνευματικὸ πατέρα, ὅπως ὠρίσε ὁ Κύριος. Κάθησε πρῶτα καὶ γράψε τὶς ἁμαρτίες σου σ' ἕνα χαρτί, σ' ἕνα χειρόγραφο. Καὶ μετὰ νὰ πᾶς ἐκεῖ στὸν ἐξομολόγο, νὰ πῆς εὐλικρινῶς τὰ ἁμαρτήματά σου. Καὶ τότε –δὲν εἶνε ψέμα, εἶνε ἀλήθεια–, ἄγγελος Κυρίου θὰ κατεβῆ καὶ θὰ σχίση τὸ χειρόγραφο τῶν ἁμαρτιῶν σου, καὶ θὰ αἰσθανθῆς χαρὰ ἀνεκκλάλητη. Διότι «*χαρὰ γίνεται*» «*ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι*» (Λουκ. 15,7,10)· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος